

בס"ד, עש"ק פש' "וישלח" לסדר "ויבן לו בית", תשפ"ד

"הנמכת חלון"

פתח חדר המדרגות, עי"ש¹

המתעניין רצה לצאת ידי חובת כל השיטות. הוא מדד שוב, ההפרש לא גדול. יש אפשרות להנמיך קצת את אדן החלון (לא פחות משיעור 'דין מעקה'). הוא הלך ושב מביתו עם החנוכיה שלו. התברר שאחר שיפוץ – גובה השלהבת לא יהיה יותר מעשרים אמה (יל"ע כמה ממון יש להוציא כדי להגיע לאפשרות זו).

העיסקה הושלמה רק לאחר שהקונה וידא עם השכנים (שאמנם קנו מתקן לנרות חנוכה) שלא שמו לב לבעיות במשאבת המים של הבנין, שיסכימו להתקין משאבת מים חדשה העונה לכל הדרישות ההלכתיות (על חשבוננו כמובן), וכן שאר דברים שיש להקפיד בהם בעת קניית דירה כדי שלא להגיע לחילול שבת (כגון, מצלמות אבטחה, דוחסן אשפה, מונה המים, ועוד)². חוזה מכירת הדירה נערך כהלכה עם הקפדה מרובה שלא יהיה בו איסור ריבית.

השיפוץ בוצע. אדריכל הפנים שכבר היה לו נסיון עם ציבור דתי הכיר את הבקשה של 'כיוור נטילת ידים' חיצוני, אולם נתבקש להכין תכנית שיפוץ שמעולם לא התמודד עימה. וכגון:

- ❖ כל הפתחים שבדירה לא יהיו 'מסופקים' - החיוב או הפטור ממזוזה היה ברור ללא ספיקות.
- ❖ תשומת לב לכיווני המיטות בחדרים (שו"ע או"ח ג' ו').
- ❖ הנמכת החלון לצורך הדלקת נר חנוכה למטה מגובה עשרים אמה.

הכניסה לדירה בליל א' של חנוכה (האם להקדים קביעת מזוזה או הדלקת הנר?), בעל הבית בירך בשמחה, הדליק, ואז בנו קרא לעברו: "אבא, התריס החשמלי נשאר סגור, אף אחד בחוץ לא היה יכול לראות את ההדלקה!"

שאלה: האם יוצאים ידי חובה אם יפתחו את התריס עכשיו או יש להדליק שוב (בברכה)?

מוכר הדירה לא הבין מדוע המתעניין בקניית דירתו הביא עימו 'מד טווח לייזור' וביקש לבדוק את גובה החלון ביחס לקרקע. הלה הסביר שהוא מודד האם גובה החלון הוא לא יותר מ' 20 אמה (כ- 9.6 מ' לגר"ח נאה) כדי שיוכל לקיים בחלון זה מצות פרסום הנס (עיין שו"ע או"ח תרע"א ו' שהמדליק בגובה למעלה מעשרים אמה - לא יצא ידי חובה).

בעל הבית אמר שכל השכנים מדליקים בכניסה לבנין ואפילו גבו כסף וקנו מתקן מיוחד עבור כל החנוכיות, כך שאין צורך למדוד.

המתעניין הביע את הערכתו למאמצי השכנים אולם הוא צועד בעקבות הגרש"ז אורבך זצ"ל: "אם כבר הדליק אחד הדיירים בפתח הבנין... עדיף טפי שידליקו האחרים בחלונותיהם" וכך יש היכר שהדליקו בדירה זו (הליכות שלמה, פי"ד ארחות הלכה 11, מצות נר איש וביתו סי' ה' ס"ק ו').

מדידת החלון הסתיימה באכזבה - החלון למעלה מעשרים אמה. המוכר שכבר היה 'לחוץ' למכור את דירתו, פנה למכריו ברשתות השונות אולי יש מוצא...

התגובות לא איחרו לבוא. היה מי שידע לציין לתשובתו של בעל שבט הלוי (חלק ד' ס"ה), שאיסור הדלקה למעלה מעשרים אמה הוא כאשר לכולם החנוכיה גבוהה למעלה מעשרים אמה (כגון שהונחה על עמוד). אבל במציאות של הדלקה בחלון, לבני הבית נר החנוכה מונח בגובה של פחות מעשרים אמה, ולכן: "יוצאים עכ"פ מעיקר דין המצוה כמבואר בש"ס ובשו"ע סו"ס תרע"א, כיון דאיכא היכירא לבני בית (וגם בזה משמע בפמ"ג במ"ז שם סוס"ק הי' דידליק בחלון אפילו למעלה מכ' דמ"מ איכא היכרא קצת לרה"ר ובמחנה"ש ס"ק ו' כתב כן דרך אפשר". ויש עדיפות לחלון ולא לפתח הדירה או

¹ וע"ע טור תרע"ט בשם רבינו יואל ובב"י שם ובחזון עובדיה חנוכה, עמ' לה על סמך רבינו יואל שבבית אין חסרון של כ' אמה ובמיוחד כשיש בניינים סמוכים עי"ש. ובהליכות שלמה פרק י"ד סעיף ה' כתב שאם

² ראה: <https://bnivazomet.co.il>